

Projekt

z dnia 25 września 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY BOGDANIEC**

z dnia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030**

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 poz. 424 ze zm.) Rada Gminy Bogdaniec uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024– 2030 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Nr XXX.221.2021 Rady Gminy Bogdaniec z dnia 13 grudnia 2021r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na latach 2022 – 2028.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bogdaniec.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

**Gminny Program Przeciwdziałania
Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej
na lata 2024 - 2030**

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Podstawy prawne programu i zgodność z innymi dokumentami.....	5
3. Charakterystyczna zjawiska przemocy w domowej.....	5
4. Zasoby instytucjonalne na obszarze gminy.....	8
4.1 Zespół Interdyscyplinarny.....	8
4.2 Gminny koordynator ds. przeciwdziałania przemocy domowej	9
4.3 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	9
4.4 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	9
4.5 Komenda Powiatowa Policji	9
4.6 Placówki Oświatowe.....	9
4.7 Placówki służby zdrowia.....	9
4.8 Placówki leczenia odwykowego.....	9
4.9 Organizacje pozarządowe.....	9
5. Skala problemu przemocy na terenie Gminy Bogdaniec	9
6. Postanowienia ogólne.....	11
6.1 Koordynator Programu.....	11
6.2 Czas realizacji programu... ..	12
6.3 Odbiorcy programu.....	12
7. Cele programu:	
7.1 Cel 1. Zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	12
7.2 Cel 2. Zwiększenie skuteczności ochrony osób doznających przemocy domowej..	13
7.3 Cel 3. Zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą domową.....	14
7.4 Cel 4. Podniesienie kompetencji i doskonalenia umiejętności osób realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.....	15
8. Postanowienia końcowe	16
8.1 Sposób realizacji i przewidywane efekty programu.....	16
8.2 Zasady finansowania programu.....	16
8.3 Monitoring i ewaluacja programu	17
9. Zakończenie	17

1. Wprowadzenie

Ustrojową zasadą jest pomoc ze strony władz publicznych dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji rodzinnej i społecznej (art. 71 Konstytucji RP). Rodziny dotknięte przemocą pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielenia im szczególnej ochrony i pomocy przy użyciu metod i narzędzi dostępnych w przepisach prawa. Żaden człowiek nie powinien i nie może być narażony na przemoc w rodzinie, doświadczanie naruszania jego dóbr osobistych i przysługujących mu praw. Przemoc jest jednym z istotnych zagrożeń dla funkcjonowania rodzin i samorealizacji dla każdego człowieka. Zainicjowane odpowiednio wcześniej działania profilaktyczne dają dużą szansę na uniknięcie przemocy w rodzinie a co za tym idzie głębokiego kryzysu w rodzinie. Szybkie rozpoznanie zjawiska przemocy i przywrócenie osobom pokrzywdzonym zdolności do godnego i bezpiecznego funkcjonowania w rodzinie powinno stanowić nadrzędny cel działania instytucji powołanych do przeciwdziałania przemocy.

Przemoc domowa jest zjawiskiem złożonym dlatego też zapobieganie przemocy i profilaktyka oraz wsparcie osób doznających przemocy domowej wymaga interdyscyplinarnej współpracy wielu instytucji. Podejmowanie wspólnych i systemowych działań może przyczynić się do zmniejszenia skali tego zjawiska. W Gminie Bogdaniec funkcjonuje powołany przez Wójta Gminy Bogdaniec, Gminny Koordynator ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej został opracowany przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bogdańcu we współpracy z przedstawicielami innych jednostek i instytucji. Nadrzędnym celem programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz pomoc ofiarom przemocy domowej.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy w Domowej na lata 2024 – 2030 wpisuje się w działania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bogdaniec na lata 2022- 2028 oraz Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

Opracowanie programu poprzedzone zostało rozpoznaniem skali zjawiska przemocy na terenie gminy Bogdaniec przygotowane na podstawie danych zgromadzonych przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz realizowany w roku 2023 projekt Zintegrowany system zapobiegania przemocy domowej realizowany w ramach Programu Operacyjnego Sprawiedliwość- grany norweski „ Gminne Centrum dla Rodziny w Gminie Bogdaniec.

Dokument opracowany zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz w oparciu o dokumenty planistyczne: Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bogdaniec i Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Program uwzględnia: skalę zjawiska w jej wczesnej postaci, w miejscu zamieszkania sprawcy i ofiary, doradztwo, w tym uświadamianie ofiarom ich praw i możliwości uzyskania pomocy oraz tworzenie i realizowanie programów profilaktycznych oraz edukacyjnych.

Zakreślone w programie cele i kierunki działań mają charakter ramowy i mogą podlegać modyfikacjom.

Program skierowany jest do mieszkańców Gminy Bogdaniec, w tym osób doświadczających i zagrożonych przemocą, osób stosujących przemoc oraz podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy.

Cel strategiczny programu:

- przeciwdziałanie przemocy domowej,
- ochrona ofiar i świadków przemocy domowej,
- zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

Program określa szczegółowe zadania ukierunkowane na:

- kształtowanie świadomości społecznej,
- edukację i profilaktykę mieszkańców gminy,
- zapewnienie dostępności pomocy dla osób z problemem przemocy domowej.

Realizatorzy programu: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Zespół Interdyscyplinarny, II Komisariat Policji w Gorzowie Wlkp., Wydziały Prewencji Policji Komendy Miejskiej i Wojewódzkiej w Gorzowie Wlkp., Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bogdańcu, placówki oświatowe, placówki lecznictwa odwykowego, placówki służby zdrowia, Prokuratura, Sądy i organizacje pozarządowe.

Realizacja programu powinna przyczynić się do ograniczenia zjawiska przemocy domowej na terenie gminy.

2. Podstawy prawne programu i zgodność z innymi dokumentami

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej jest dokumentem uwarunkowanym prawnie i stanowi realizację wymogów art. 6 ust. 2 pkt.1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Na treść i realizację Programu mają wpływ następujące akty prawne:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
5. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
7. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
8. Ustawa z dnia 25 lutego 1945 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy.
9. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji .
10. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
11. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.
12. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Bogdaniec.
13. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bogdaniec na lata 2021-2028.

3. Charakterystyka zjawiska przemocy domowej

Przemoc domowa zgodnie z art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie, zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a w szczególności działania narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Przemoc domowa to nie tylko stosowanie przemocy mężczyzny wobec kobiety, ale również zaniedbywanie i przemoc wobec: seniorów, dziecka, rodziców oraz zaniedbywanie dziecka i przemoc wobec rodzeństwa wspólnie zamieszkującego.

Charakterystyczne cechy przemocy:

- intencjonalne zamierzone działanie, kontrolowane podporządkowanie osoby;
- nierównomierne siły – wykorzystywanie przewagi fizycznej lub psychicznej do osiągnięcia celu,
- naruszanie praw i dóbr osobistych – naruszenie praw nietykalności, godności,
- powodowanie bólu, cierpienia, krzywd – narażenie życia i zdrowia ofiary.

Rodzaje przemocy:

Lp.	Rodzaj przemocy	Przejawy przemocy
1.	Fizyczna	popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielenie koniecznej pomocy itp.,
2.	Psychiczna	wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, wyglądu, narzucanie własnych poglądów, obrażanie rodziny i przyjaciół, nieustanna krytyka, izolacja społeczna poprzez kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, wmawianie choroby psychicznej, nieokazywanie aprobaty, szacunku, czułości jako karnie, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, grożenie porwaniem dzieci, jeśli matka/ojciec odejdzie, stosowanie gróźb, niewyrażanie zgody na decydowanie bądź współdecydowanie, niszczenie poczucia własnej wartości itp.,
3.	Seksualna	wymuszenie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych itp.,
4.	Ekonomiczna	odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwienie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspakajanie podstawowych potrzeb materialnych rodziny, całkowita zależność, itp.

Inną niż wyżej opisane formą przemocy jest **zaniedbywanie**. Stanowi ono ogół zachowań polegających na: niezaspokajaniu podstawowych potrzeb egzystencjalnych, tzn. niedostarczaniu odpowiedniej ilości pożywienia, niedbałość o higienę, nie zapewnienie odpowiedniego ubioru, niedbałość o stan zdrowia, ale to także nie udzielenie pomocy w potrzebie. W konsekwencji prowadzi do stopniowego wycofywania się osoby doznającej przemocy z wszelkiej aktywności życiowej i społecznej.

Stosunkowo nową formą przemocy jest **cyberprzemoc** (przemoc elektroniczna). Stosowana poprzez prześladowanie, nękanie, zastraszanie, wyśmiewania z wykorzystaniem

Internetu i narzędzi typu elektronicznego jak: sms-y, e-meile, fora dyskusyjne i portale społecznościowe.

Wymienione formy niewłaściwego traktowania drugiej osoby występują łącznie. Przemocy psychicznej towarzyszy przemoc fizyczna. Przemoc seksualna łączy się z przemocą fizyczną i psychiczną a czasami z cyberprzemocą. Cechą charakterystyczną zjawiska przemocy są tzw. cykle przemocy, w których obserwuje się następujące po sobie fazy:

Faza cyklu przemocy	Zachowanie sprawcy	Zachowanie ofiary
Narastanie napięcia	kumulacje negatywnych emocji. Postawa krytykująca.	poczucie odpowiedzialności za samopoczucie sprawcy Postawa unikająca
Gwałtowna przemoc	utrata kontroli nad swoim zachowaniem. Eksplozja agresji oraz jej wyładowanie w akcie przemocy	poczucie bezradności, wstydu, przerażenia, bezsilności, winy.
Miodowego miesiąca	próba zrehabilitowania swojego zachowania przed ofiarą oraz samym sobą	poczucie wyparcia z pamięci zaistniałej sytuacji, wiara w zmianę zachowania partnera, potraktowanie aktu przemocy jako incydentalnego

Opisane wyżej fazy cyklu przemocy powtarzają się, mogą trwać wiele lat, charakterystycznym jest fakt, że przemoc w każdym następnym cyklu jest jeszcze gwałtowniejsza, ulega skróceniu faza „miodowego miesiąca” a z czasem zupełnie zanika.

Powtarzanie się wyżej opisanych zachowań prowadzi z czasem do zmian osobowościowych i zaburzeń psychicznych, czego przykładem może być: bierność, bezradność, brak poczucia sprawstwa, dostosowanie się do wymagań prześladowcy czy zjawisko tzw. „prania mózgu” czyli wadliwego postrzegania własnej osoby.

Syndrom wyuczonej bezradności jest kolejnym mechanizmem w zachowaniu osoby doznającej przemocy, polega na: poddaniu się, zatrzymaniu działania, które wynika z przekonania, że cokolwiek się zrobi nie będzie to miało znaczenia dla zmiany sytuacji. Przejawia się w biernym znoszeniu przez ofiarę zachowań krzywdzących, pomimo że czasem ma świadomość, że zachowania te są bezprawne, naruszają prawa osobiste i normy społeczne.

U osób, które doświadczają długotrwałej przemocy można wyodrębnić charakterystyczny zespół cech:

- niska samoocena,
- bierne mechanizmy radzenia sobie z problemem,
- wysoka zależność od prześladowcy,
- depresje,

- izolacje,
- nadużywanie alkoholu,
- choroby wywołane stresem,
- wycofanie,
- podporządkowanie się drugiej osobie.

Działanie podejmowane w stosunku do ofiar przemocy to: interwencje, wsparcie psychologiczne, terapie, porady prawne.

4. Zasoby instytucjonalne na obszarze gminy

4.1 Zespół Interdyscyplinarny

Zespół Interdyscyplinarny w myśl nowych przepisów stanowi najważniejszy element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ma on na celu skupienie przedstawicieli wszystkich instytucji i służb z terenu gminy, których wspólne działania mogą kompleksowo przyczynić się do ograniczenia zjawiska przemocy domowej i stworzenia systemu wsparcia dla osób i rodzin gdzie występuje zjawisko przemocy. Ustawodawca zobowiązał Wójta do powołania Zespołu Interdyscyplinarnego. Działa on na podstawie porozumień zawartych między wójtem a podmiotami wchodzącymi w skład Zespołu Interdyscyplinarnego. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznych, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kuratorów. Posiedzenia członków zespołu odbywają się w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż raz na trzy miesiące.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez:

- diagnozowanie problemu przemocy domowej;
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- interwencje w środowisku dotkniętym przemocą domową;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
- podejmowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową.

4.2 Gminny koordynator ds. przeciwdziałania przemocy domowej

W celu prawidłowego realizowania zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej Wójt Gminy powołuje gminnego koordynatora ds. przeciwdziałania przemocy domowej.

Do zadań koordynatora należy:

- koordynowanie i kierowanie pracą Zespołu Interdyscyplinarnego,
- analiza wniosków składanych do gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych dotyczących leczenia odwykowego i wywiadów środowiskowych pod kątem informacji o przemoc domowej,
- przyjmowanie wszelkich wniosków dotyczących przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy,
- prowadzenie rozmów z ofiarami i sprawcami przemocy domowej zgodnie z zapisami Niebieskiej Karty,
- prowadzenie dyżuru, a w trakcie tego dyżuru: udzielenie wsparcia osobom doznającym przemocy domowej, kierowanie osób doznających przemocy domowej do specjalistów, motywowanie do udziału w grupie wsparcia dla osób doznających przemocy domowej,
- współpraca z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej,
- podejmowanie działań profilaktycznych mających na celu zapobieganie przemocy domowej oraz wczesnej interwencji przy stwierdzeniu podejrzenia przemocy domowej.

4.3 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

4.4 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

4.5 Komenda Powiatowa Policji

4.6 Placówki oświatowe

4.7 Placówki służby zdrowia

4.8 Placówki leczenia odwykowego

4.9 Organizacje pozarządowe

5. Skala problemu przemocy na terenie Gminy Bogdaniec

Oszacowanie skali problemu przemocy domowej nie jest łatwym zadaniem. Trudno, bowiem jednoznacznie określić liczbę osób doświadczających przemocy, które w wielu przypadkach nie ujawniają problemu. Dzieje się tak z różnych powodów i obawy przed sprawcą, brakiem wiary w możliwość skutecznej pomocy, chęci zapomnienia o doznanej krzywdzie czy poczucie wstydu oraz obawy przed wykluczeniem społecznym.

Diagnoza zjawiska przemocy na terenie Gminy Bogdaniec została oparta na podstawie danych zgromadzonych przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Zespół został powołany Zarządzeniem Nr BR.0050.334.2023 Wójta Gminy Bogdaniec z dnia 05 września 2023 roku i od tego czasu gromadzi dane statystyczne dotyczące ujawnionych przypadków stosowania przemocy domowej, w oparciu o przeprowadzoną procedurę Niebieskiej Karty.

Szczegółowe dane przedstawiają poniższe tabele.

Tabela nr 1. Liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty w latach 2022,2023 i do 31 sierpnia 2024

	2022	2023	do 31.08.2024
Ilość Niebieskich Kart	9	12	8

Źródło: Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, opracowanie własne

Tabela nr 2. Liczba sporządzonych Niebieskich Kart przez poszczególne instytucje uprawnione do założenia NK

Instytucja	2022	2023	do 31.08.2024
GOPS w Bogdańcu	2	7	2
Policja	6	5	5
Oświata	1	0	1
Służba zdrowia	0	0	0
GKRPA	0	0	0

Źródło: Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, opracowanie własne

Tabela nr 3. Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie

ROK	Liczba osób dotkniętych przemocą domową			RAZEM
	Kobiety	Mężczyźni	Dzieci	
2022	8	0	3	11
2023	15	2	8	25
do 31.08.2024	7	1	3	11

Źródło: Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, opracowanie własne

Analizując powyższe dane można zauważyć nieznaczny wzrost przemocy domowej na terenie gminy Bogdaniec. Najczęstszymi ofiarami przemocy domowej są kobiety i dzieci.

Tabela nr 4. Liczba osób zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bogdańcu

ROK	Osoby zgłoszone do GKRPA w związku z przemocą domową		RAZEM
	Kobiety	Mężczyźni	
2022	0	0	0
2023	1	2	3
do 31.08.2024r.	1	0	1

Źródło: dane GOPS Bogdaniec, opracowanie własne

Najczęściej sprawcami przemocy domowej są osoby nadużywające alkoholu.

Tabela nr 5. Liczba złożonych zawiadomień do Prokuratury Rejonowej o możliwości popełnienia przestępstwa w związku z przemocą domową

ROK	Liczba złożonych zawiadomień do Prokuratury Rejonowej o możliwości popełnienia przestępstwa w związku z przemocą domową
2022	4
2023	1
do 31.08.2024	0

Źródło: Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, opracowanie własne

W okresie od 01 stycznia 2022r. do 31 sierpnia 2024r. do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Bogdańcu wpłynęło 29 Niebieskich Kart, z czego 5 przekazanych zostało do Prokuratury Rejonowej w Gorzowie Wlkp. jako zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, w związku z przemocą domową.

6. Postanowienia ogólne

6.1 Koordynator Programu:

Koordynatorem Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej jest Gminny Koordynator ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Bezpośrednio przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie zajmuje się sieć instytucji:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bogdańcu.
- II Komisarjat Policji w Gorzowie Wielkopolskim,
- Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim
- Prokuratura Rejonowa w Gorzowie Wielkopolskim

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bogdańcu.
- Placówki oświatowe znajdujące się na terenie Gminy Bogdaniec.
- Placówki ochrony zdrowia z terenu Gminy Bogdaniec.

6.2 Czas realizacji programu – od dnia uchwalenia w 2024 roku do 2030 roku.

6.3 Odbiorcy programu:

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 skierowany głównie jest do ofiar, sprawców przemocy domowej oraz pozostałych członków rodziny, w której dochodzi do przemocy. Ponad to program jest narzędziem pracy dla przedstawicieli instytucji i służb pracujących z ofiarami przemocy, np.: pedagogów, psychologów, nauczycieli, pracowników ośrodka pomocy społecznej, pracowników wymiaru sprawiedliwości, policjantów, pracowników służby zdrowia.

7. Cele programu:

Cel główny: Przeciwdziałanie przemocy domowej, ochrona osób doznających przemocy domowej oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

Cel główny zostanie osiągnięty poprzez realizowanie poniżej wskazanych **celów szczegółowych:**

Cel 1. Zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Lp.	Sposób realizacji	Działania	Realizatorzy	Termin
1.	pedagogizacja rodziców	-prowadzenie zajęć i spotkań uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy domowej oraz propagujących zachowania sprzyjające pozytywnym postawom w rodzinie. -promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy -warsztaty, wykłady dla rodziców wzmacniające kompetencje wychowawcze – Szkoła dla Rodziców.	GOPS Bogdaniec, GKRPA w Bogdańcu, Zespół Interdyscyplinarny, KPP i KMP w Gorzowie Wlkp., Placówki Oświatowe Gminy Bogdaniec.	zadanie realizowane corocznie.

2.	podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej, Edukacja dzieci/uczniów/, prowadzenie zajęć uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy domowej oraz propagujących zachowania sprzyjające pozytywnym postawą w rodzinie	- przygotowanie materiałów informacyjnych tj. rozpowszechniania informacji na stronie internetowej, ulotki, plakaty, broszury, umieszczanie ich w miejscach ogólnie dostępnych, - prowadzenie wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy Bogdaniec profilaktyki na temat agresji i przemocy.	-GOPS Bogdaniec, -Zespół Interdyscyplinarny, - KPP i KMP w Gorzowie Wlkp., -Placówki Oświatowe Gminy Bogdaniec, -GKRPA w Bogdańcu, -kuratorzy sądowi, - służba zdrowia.	zadanie realizowane corocznie.
3.	prorowadzenie statystyk w zakresie zjawiska przemocy domowej przez wszystkie instytucje zgodnie z wymaganiami resortowymi oraz w sposób ustalony przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Bogdańcu.	- sporządzanie statystyk określających wielkość zjawiska przemocy i ich aktualizacja.	-GOPS Bogdańcu, -Zespół Interdyscyplinarny, - KPP w Gorzowie Wlkp., -Placówki Oświatowe Gminy Bogdaniec, -GKRPA w Bogdańcu, - kuratorzy sądowi, służba zdrowia.	zadanie realizowane corocznie.

Wskaźniki: liczba rodzin i dzieci, które wzięły udział w zajęciach edukacyjnych na temat przemocy, liczba opracowanych diagnoz dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie, liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie, liczba osób, którym udzielono porady w zakresie przemocy w rodzinie.

Cel 2. Zwiększenie skuteczności ochrony osób doznających przemocy domowej i dostępności pomocy

Lp.	Sposób realizacji	Działania	Realizatorzy	Termin
1.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	- interwencje w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, - monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą, - opracowanie i realizacja indywidualnych planów pomocy dla rodzin w których występuje przemoc, - zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą Niebieskiej Karty, - występowanie z zawiadomieniami do Prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy	-GOPS Bogdaniec, -Zespół Interdyscyplinarny, -KPP w Gorzowie Wlkp. -GKRPA w Bogdańcu, - Placówki oświatowe Gminy Bogdaniec, -PCPR w Gorzowie Wlkp., -Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie w Gorzowie Wlkp.	działanie realizowane w zależności od potrzeb.

2.	Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Bezpłatny dostęp do pomocy prawnej, psychologicznej, pedagogicznej i terapeutycznej.	- udział w pracach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego poszczególnych służb, - podejmowanie wspólnych przedsięwzięć z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej przez podmioty działające na rzecz rodziny m.in. pomoc społeczną, policję, służbę zdrowia, oświatę, organizacje pozarządowe, sąd	-GOPS Bogdaniec, -Zespół Interdyscyplinarny, -KPP w Gorzowie Wlkp. -GKRPA w Bogdańcu, -Placówki oświatowe Gminy Bogdaniec, -PCPR w Gorzowie Wlkp., -Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie w Gorzowie Wlkp.	zadanie realizowane corocznie.
3.	Opracowanie i realizacja projektów terapeutycznych dla ofiar przemocy domowej. Udział sprawców przemocy w programach korekcyjno-edukacyjnych. Utworzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy domowej.	- kierowanie ofiar przemocy do udziału w projektach terapeutycznych, grupach wsparcia dla ofiar przemocy, -kierowanie sprawców przemocy domowej do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych	-GOPS Bogdaniec, -Zespół Interdyscyplinarny, - KPP w Gorzowie Wlkp. -GKRPA w Bogdańcu, -Placówki oświatowe Gminy Bogdaniec, -PCPR w Gorzowie Wlkp., -Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie w Gorzowie Wlkp.	zadanie realizowane corocznie.

Wskaźniki: Liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego, liczba powołanych grup diagnostyczno - pmocowych, liczba posiedzeń grup diagnostyczno - pomocowych, liczba NK zakończonych z powodu uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy domowej, liczba osób, które wzięły udział w programach edukacyjnych i korekcyjno- edukacyjnych.

Cel 3. Zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą domową.

Lp.	Sposób realizacji	Działania	Realizatorzy	Termin
1.	zapewnienie schronienia i pomocy materialnej ofiarom przemocy domowej.	- nawiązanie współpracy z instytucjami z terenu województwa lubuskiego zapewniającymi schronienie ofiarom przemocy, - udzielanie świadczeń pieniężnych (w ramach zgłoszonych potrzeb), -kierowanie do ośrodków wsparcia oraz ośrodków	-GOPS Bogdaniec, -Zespół Interdyscyplinarny, -Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie w Gorzowie Wlkp.,	zadanie realizowane w zależności od potrzeb.

		interwencji kryzysowej, - podjęcie uchwały przez Radę Gminy Bogdaniec w sprawie pierwszeństwa przydziału lokalu socjalnego/mieszkalnego dla rodzin doznających przemocy domowej	- Rada Gminy Bogdaniec	2025 rok
2.	zapewnienie wsparcia instytucjonalnego ofiarom przemocy domowej.	- prowadzenie pracy socjalnej, - praca z rodziną według indywidualnego planu pomocy, - edukowanie ofiar w zakresie przysługujących im praw, - udzielanie natychmiastowej pomocy m.in. psychologicznej, medycznej i socjalnej.	- GOPS Bogdaniec, - Zespół Interdyscyplinarny, - Komisariat Policji w Gorzowie Wlkp., - Placówki Oświatowe Gminy Bogdaniec, - GKRPA w Bogdańcu.	zadanie realizowane corocznie.

Wskaźniki: liczba osób dotkniętych przemocą domową, które skorzystały z pomocy w ośrodkach wsparcia, liczba osób, którym udzielona pomocy w formie pracy socjalnej,

Cel 4. Podniesienie kompetencji i doskonalenie umiejętności osób realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Lp.	Sposób realizacji	Działania	Realizatorzy	Termin
1.	kontynuowanie i doskonalenie współpracy między instytucjami wspierającymi ofiary przemocy domowej.	- uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin, w których występuje przemoc, - organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń oraz pomoc w sytuacjach trudnych, - zapewnienie możliwości uczestniczenia w superwizji.	- GOPS Bogdaniec, - Zespół Interdyscyplinarny, - Komisariat Policji w Gorzowie Wlkp. - GKRPA w Bogdańcu, - Placówki Oświatowe Gminy Bogdaniec.	działanie realizowane w zależności od potrzeb.

2.	rozwijanie i doskonalenie służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.	-organizowanie i finansowanie szkoleń, warsztatów dla opiekunów osób niepełnosprawnych, opiekunów osób starszych, pracowników terapii zajęciowej, pracowników socjalnych i innych osób pracujących z osobami starszymi i niepełnosprawnymi.	- GOPS Bogdaniec, - Zespół Interdyscyplinarny.	działanie realizowane w zależności od potrzeb.
----	--	---	---	--

Wskaźniki: Liczba zrealizowanych szkoleń i superwizji, liczba osób uczestniczących w szkoleniach i superwizjach

8. Postanowienia końcowe

8.1 Sposób realizacji i przewidywane efekty programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 stanowi kontynuację działań realizowanego w latach 2022-2023 uzupełnioną o zdobyte umiejętności i doświadczenia, których efekty będą widoczne w:

- poszerzaniu dostępności profesjonalnej i skutecznej pomocy dla osób doświadczających przemocy domowej, dla osób stosujących przemoc domową oraz świadków przemocy domowej,
- stworzenie zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy domowej,
- ograniczenie zjawiska przemocy oraz poprawy kondycji rodzin mieszkających na terenie gminy Bogdaniec,
- profilaktyce i edukacji dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie poznania skutków stosowania przemocy domowej,
- promowaniu metod wychowawczych bez użycia przemocy,
- zmianie postaw społeczności lokalnej.

8.2 Zasady finansowanie programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024–2030 w Gminie Bogdaniec, finansowany będzie głównie ze środków własnych gminy. Może być również finansowany z dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych dostępnych źródeł, np. unijnych, rządowych. Ponadto uwzględnia się finansowanie działań ze środków pochodzących z opłat

za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, kiedy działania w związku z przeciwdziałaniem przemocy domowej i ochroną osób doznających przemocy domowej związana będzie z wystąpieniem jednocześnie problemów alkoholowych.

8.3 Monitoring i ewaluacja programu

Za monitoring i ewaluację programu będzie odpowiadał Gminny Koordynator ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących, rozwijanie programu w przyszłości. Stały coroczny monitoring i ewaluacja Programu mają na celu sprawdzanie efektywności prowadzonych działań, podejmowanych zadań i sposobów ich realizacji, by w konsekwencji zwiększać efektywność pracy poszczególnych jednostek w zakresie zjawiska przemocy domowej. Ważna jest szybkość reagowania na ujawniane przypadki przemocy domowej, odpowiednie reagowanie i podejmowanie wszelkich dostępnych działań, by minimalizować przypadki przemocy domowej, łagodzić jej skutki a także podnosić świadomość społeczną w tym zakresie.

Sprawozdanie z realizacji programu Wójtowi gminy składa Gminny Koordynator ds. przeciwdziałania przemocy do 15 marca następnego roku, po uprzednim uzyskaniu, do dnia 31 stycznia informacji od podmiotów współrealizujących program.

9. Zakończenie

Główną intencją programu jest dążenie do integracji i aktywizacji instytucji działających w obrębie pracy z rodziną doświadczającą przemocy domowej. Zwiększanie działań służb i instytucji pomocowych, których celem jest kompleksowa pomoc osobom doznającym przemocy domowej z jednoczesnym, pakietem działań, adresowanych do osób stosujących przemoc domową. W pomocy rodzinom, w których występuje przemoc, niezwykle istotne, jest aby pierwsza interwencja służb pociągała za sobą dalsze działania. Ważne jest aby odpowiednie służby i instytucje podejmowały jak najszybciej kolejne kroki, zmierzające do trwałego zatrzymania przemocy. Celem pomocy rodzinie w kryzysie jest rozpoznawanie najpilniejszych potrzeb rodziny (np. zdrowotnych, bytowych, prawnych, psychologicznych itp.) i w oparciu o odpowiednie służby i instytucje udzielenie pomocy w ich zaspokajaniu.

Uzasadnienie

do projektu uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy w Domowej na lata 2024 – 2030.

Zgodnie z art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 poz. 424 ze zm.) gmina zobowiązana jest do opracowywania Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej.

Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z marca 2023 roku wprowadziła zmiany dotyczące podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w związku z czym należało dostosować do wprowadzonych zmian Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej.

Program określa działania, których celem będzie zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenie jednolitego i profesjonalnego systemu pomocy dla osób zagrożonych lub uwikłanych w zjawisko przemocy domowej, angażuje wiele służb, instytucji, organizacji do odpowiedzialności za ich realizację.

Program jest spójny z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030.

W związku z powyższym przyjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione .